

РЕШЕНИЕ

№ 24265

гр. София, 14.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав, в
публично заседание на 25.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **3846** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба от И. Х. Б. от [населено място] с проц. представител адв. К. против отказ за издаване на удостоверение за наследници изх. № РКС24-УГ01-9428-/15/ от 25.03.2025г. на Кмет на район „К. село“-СО.

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспорвания акт, като се иска неговата отмяна. По същество твърденията са, че неправилно се прилага института за непълното осиновяване с оглед релевантните за времевия период разпоредби на Закона за наследството, Семейният кодекс и Наредбата за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението. Допълнително се сочи и несъответствие с доказателствата и указанията, дадени с Решение № 3018/30.01.2025г. по адм. д. № 10198/2024г. на АССГ, с която е отменен предходен отказ изх. № РКС24-УГ01-9428-/4/26.09.24г. по същото заявление. Претендират се разноси по делото.

В съдебно заседание жалбоподателката не се явява и не се представлява.

Ответникът – кмет на р-н К. село, СО, чрез юрк. Б. моли за отхвърляне на жалбата и претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд - София град, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало по депозирано от жалбоподателката до ответника-Заявление вх.№ РКС24-УГ01-9428/11.09.2024г. за издаване на удостоверение за наследници на Й. К. А., роден на 05.01.1882г и починал на 11.03.1959г /Акт за смърт № 257/11.03.1959г/.

С Писмо от 13.09.2024г. ответникът е поискал от Кмета на общ. И. удостоверения за наследници на брата и сестрата на М. Б. А. /съпруга на починалия А./. Такива са предоставени на ответника на 24.09.2024г.

С писмо – отказ изх. № РКС24-УГ01-9428-/4/26.09.2024г. кметът на р-н К. село, СО се е произнесъл по Заявление вх.№ РКС24-УГ01-9428/11.09.2024г. Последното е отменено с Решение № 3018/30.01.2025г. по адм. д. № 10198/2024г. АССГ като делото е върнато като преписката за ново произнасяне, съобразно събраните доказателства и задължителните указания на съда за тълкуване и прилагане на закона. Последните се свеждат до това да бъдат обсъдени всички събрани по съдебното производство доказателства, в частност Определение № 75/29.04.55г на Софийски Народен съд, видно от което само починалия А. /не и неговата съпруга М.А./ е осиновил Т. Б. К.; удостоверение за наследници на Т.К. /починал на 04.01.2020г/, видно от което заявителката е негова единствена наследница /непълно осиновена дъщеря/; Решение от 16.12.1988г на Ленински районен съд, видно от което Т. К. е осиновил заявителката непълно; разпечатки от ел.регистрационни картони на заявителката и на Т. Й. К. /Т. Б. К. преди осиновяването/.

При тези обстоятелства е постановен е процесният изх. № РКС24-УГ01-9428-/15/ от 25.03.2025г. на Кмет на район „К. село“,СО. Същият е мотивиран както следва:

Във връзка с Определение № 75/29.04.1955 г. на Софийски Народен съд лицето Т. Б. К. е осиновен съгласно тогава действащия закон (от 09.09.1949г. до 23.06.1961г. Закон за лицата и семействата-ЗЛС), който закон е създал „непълните осиновявания“. От 23.06.1961г. се изменя ЗЛС и осиновяванията стават пълни, включително и заварените. Правилата на чл. 80 и чл. 81 от ЗЛС се прилагат и за заварените случаи, т.е. непълните осиновявания стават пълни, само ако заварените са живи - осиновените, осиновителите и родителите по произход и осиновяванията се приравняват към пълно осиновяване. В останалите случаи, ако има починали осиновяването остава непълно. В конкретния случай осиновяването е настъпило на 29.04.1955г. а осиновителят Й. А. е починал на 11.03.1959г., съответно съгласно Закона за лицата и семействата осиновяването е непълно.

Съгласно чл. 5, ал.1 от Наредбата за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението: „Удостоверения се издават на лицата, за които се отнасят, на законните им представители, на техните наследници.“

Видно от наличните по административната преписка документи, Т. Б. К. е непълно осиновен син на Й. К. А., а заявителката И. Х. Б. е непълно осиновена дъщеря на Т. Б. К., като съгласно чл. 5, ал. 3 от Закона за наследството.

При осиновяване по чл. 102 от Семейния кодекс /непълно осиновяване/ осиновените и техните низходящи не наследяват роднините на осиновителя.“

С оглед гореизложеното и на основание чл. 5, ал. 3 от Закона за наследството И. Х. Б. не е наследник на Й. К. А. и не отговаря на изискванията посочени в чл. 5, ал.1 от Наредбата за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението.

При така установеното от фактическа страна съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирана да го оспори страна и в преклузивния срок за оспорване чрез административния орган, издал акта, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Удостоверението за наследници е документ, удостоверяващ наследниците по закон на починало лице и се издава от общинската администрация въз основа на регистъра на населението - чл. 24, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация /ЗГР/. Регистъра на населението е функция

на Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението /ЕСГРАОН/ - национална система за гражданска регистрация на физическите лица в Република България и източник на лични данни за тях. Според чл. 106, ал. 1, т. 1 ЗГР данните от ЕСГРАОН се предоставят на българските и чуждестранните граждани, както и на лицата без гражданство, за които се отнасят, а също така и на трети лица, когато тези данни са от значение за възникване, съществуване, изменение или прекратяване на техни законни права и интереси. Съгласно чл. 5, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6/24.04.2012 г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението /НИУОРН/, издадена на основание чл. 24, ал. 2 ЗГР, удостоверения се издават на лицата, за които се отнасят, на законните им представители, на техните наследници. Съгласно чл. 9 НИУОРН, за удостоверяване на наследниците по закон на починало лице се издава Удостоверение за наследници по образец съгласно приложение № 3. Според общата разпоредба на чл. 2, ал. 1 от с. н. акт, удостоверенията се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация.

В процесния случай отказът за издаване на удостоверение за наследници е издаден от кмета на р-н К. село, СО, съответно от компетентен административен орган, предвид посоченото по-горе, в пределите на предоставената му от закона власт. Оспореният отказ е издаден в изискуемата писмена форма и съдържа задължителните реквизити на административния акт, регламентирани в разпоредбата на чл. 59, ал. 2 АПК.

Със заявление вх.№ РКС24-УГ01-9428/11.09.2024г. жалбоподателката И. Х. Б. е искала удостоверение за наследници на Й. К. А.. Установява се, че Т. Б. К. е непълно осиновен син на Й. К. А., а заявителката И. Х. Б. е непълно осиновена дъщеря на Т. Б. К..

Съгласно Определение № 75/29.04.1955г. на Софийски Народен съд лицето Т. Б. К. е осиновен съгласно тогава действащата нормативна уредба, а именно Закона за лицата и семействата-ЗЛС (ред. ДВ, бр. 16 от 24.02.1953). В редакцията, действаща към датата на осиновяването, чл. 81 ЗЛС предвижда, че между осиновения и осиновителя се създават отношения на дете към родител, но осиновителят не наследява осиновения /ал. 1/. Осиновеният може да приеме името на осиновителя /ал. 2/. Според ал. 3 осиновяването не създава гражданско-правни отношения между осиновения и роднините на осиновителя, нито между последния и роднините на осиновения, освен ако законът разпорежда друго, а според ал. 4 осиновеният запазва всичките си права и задължения спрямо семейството, към което принадлежи по рождение. Следователно към тази дата режимът на осиновяване се подчинява на правилата, съответстващи на непълното осиновяване по чл. 102 СК.

В ДВ, бр. 50/23.06.1961 г. е обнародван Закон за изменение на ЗЛС като с § 7 от него се изменя разпоредбата на чл. 81 по следния начин: "Между осиновителя и неговите роднини, от една страна, и осиновения и неговите низходящи, от друга, възникват права и задължения, каквито съществуват между роднини по произход /ал. 1/. Правата и задълженията между осиновения и неговите низходящи, от една страна, и роднините им по произход, от друга, се прекратяват, освен когато родителят на осиновения е съпруг на осиновителя. Тази разпоредба не отменя забраните по ал. 1, букви "а" и "б" и ал. 11 на чл. 23 /ал. 2/. ". Според преходното правило /единствено/ на ЗИЗЛС правилата на чл. 80 и 81 се прилагат и за заварените осиновявания. Т. е. по силата на посочената разпоредба завареното непълно осиновяване на се преурежда в пълно осиновяване.

От данните по делото обаче се установява, че Й. К. А. е починал на 11.03.1959г., поради което осиновяването на Т. Б. К./Т. Й. К. не се е трансформирало в пълно осиновяване. Следователно, правилен е извода на административния орган, че жалбоподателката няма качеството на наследник по закон на Й. К. А. от където и невъзможността да иска удостоверение за наследници

на А. на осн. чл. 5, ал. 1 от Наредба № РД-02-20-6 от 24.04.2012 г.

Споделя се изцяло и вторият посочен аргумент от административния орган за отказа за издаване на търсеното удостоверение за наследници – съгласно правилото на чл. 5, ал. 3 от Закона за наследството При осиновяване по чл. 102 от Семейния кодекс /непълно осиновяване/ осиновените и техните низходящи не наследяват роднините на осиновителя. Видно от Решение от 16.12.1988г на Ленински районен съд Т. Й. К. /Т. Б. К. е осиновил непълно И. Х. Б., поради и което същата не може да претендира за издаване на удостоверение за наследници на осиновителя (независимо от вида осиновяване) на Т. Й. К. /Т. Б. К..

За пълнота на изложеното следва да се има предвид, че самото удостоверение за наследници, когато бъде издадено такова, е официален документ, ползващ се с материална доказателствена сила, чието опровергаване може да стане само по установения законен ред, с допустимите процесуални способности. Едва тогава и то само в случай, че издаденото от административния орган удостоверение не отговаря на това, което очакват заявителите, т. е., ако последните не са посочени между лицата, на които се признават наследствени права, те биха могли да оспорят съдържанието на този документ по реда на чл.81, ал.2 от АПК или по реда на общия исков процес, чрез предявяване на установителен иск по реда на ГПК пред общите граждански съдилища да установява наличието на претендираните от тях наследствени права. В рамките на съдебно-административното производство съдът не е оправомощен да се произнася по такава искова претенция /искът по чл. 128, ал. 2 от АПК касае установяване наличието на административно правоотношение, а отношенията между наследодател и наследници са гражданскоправни/.

Предвид изложеното, настоящата съдебна инстанция намира, че жалбата е неоснователна и недоказана и като такава следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на делото и на основание чл.143, ал.4 от АПК, оспорващият следва да бъде осъден да заплати на ответника сторените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определена съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, своевременно поискана и доказана.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 28-ми състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата от И. Х. Б. против отказ за издаване на удостоверение за наследници изх. № РКС24-УГ01-9428-/15/ от 25.03.2025г. на Кмет на район „К. село“-СО, като неоснователна.

ОСЪЖДА И. Х. Б. ЕГН [ЕГН] да заплати в полза на Столична община сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: